

Titulkovanie

Titulky

- Titulky: slúžia na to, aby sprostredkovali **zvukovú zložku** audiovizuálneho diela (filmu, spotu) tým, ktorým je z nejakého dôvodu nedostupná.
 - Obrazová zložka však ostáva dostupná.
 - Titulky sú súčasťou obrazu a **hustota vizuálnych informácií sa zvyšuje.**
 - **Preto:** titulky by na seba nemali privádzať pozornosť, taktiež by na seba nemali viazať väčší podiel diváckej kapacity, než je nutné.

Čo je dôležit é

- Doba zobrazenia
- Šírka titulku
- Časovanie
- Typografia
- Ortografia
- Spôsob, ako prekladať

Doba zobrazenia

- Titulky by nemali rušiť (nie zobrazené príliš dlho)
- Majú byť pohodlne čitateľné (nie zobrazené príliš krátko)
- Dĺžka zobrazenia závisí od dĺžky titulku

- Pracuje sa s čítacou rýchlosťou, kt. je vyjadrená v znakoch za sekundu (vrátanie medzier) = characters per second (CPS)
- Ideálna šírka je 12-16 CPS
- Titulok by mal byť zobrazený aspoň 1,2 sekundy a maximálne 6 sekúnd

Šírka titulkov

- Maximálne dva riadky na titulok
- Maximálne 40 znakov na riadok vrátane medzier
- Vety deliť inteligentne, t. j. myslieť na vetný rozbor a vetné členy, ktoré k sebe patria, nerozdeľovať

Časovanie titulkov

- Titulok nasadiť vo chvíli, až niekto začne rozprávať (ani pred a ani po)
- Titulok môže byť zobrazený dlhšie aj kratšie, než niekto hovorí, ak rozdiel nie je príliš veľký (titulok by ale nemal byť zobrazený, pokiaľ dôjde k strihu do inej scény)
- Medzi jednotlivými titulkami nechať krátku medzeru trvajúcu 0,12 sekundy.

Typografia a ortografia

- Písaný text je spravidla spisovnejší než hovorené slovo
- Preto je nevyhnutné poznať pravidlá pravopisu cieľového jazyka
- Ústav pro jazyk český <https://prirucka.ujc.cas.cz/>
- Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra juls.savba.sk
- Titulky sú vetami, začínajú preto veľkým písmenom a končia bodkou alebo otáznikom, málokedy výkričníkom
- Pokiaľ veta pokračuje v ďalšom titulku, interpunkčné znamienko nepíšeme a pokračujeme malým písmenom

Typografia a ortografia

- Kurzíva sa používa na zdôraznenie odlišnosti textu (hlas v rádiu, text piesne, hlasy v pozadí, ...)
- Ak rozpráva viacero postáv v jednom titulku, je vhodné odlíšiť rečníkov spojovníkom „-“
- Nepoužívať úvodzovky

Preklad

- Znalosť cudzieho jazyka nestačí, je nutné si uvedomiť, v čom sú jazyky rozdielne a ako riešiť určité typy problémov
- Pri preklade titulkov je vhodné zamerať sa na to, čo je pre dané „sdělení“ podstatné a čo je možné vypustiť.
- Titulky je nutné často krátiť
- Prekladateľ si musí uvedomiť, akú funkciu (účink) na príjemcu dané „sdělení“ má, potom musí vymyslieť, ako podobnú funkciu dosiahnuť v cieľovom jazyku (neprekladať slovo od slova).
- Dbáť na štylistiku a prirodzenosť

Preklad

- LEVÝ, Jiří. *Umění překladu*. Vyd. 3., upr. a rozš. Praha: Ivo Železný, 1998.
- Pošta, Miroslav. *Titulkujeme profesionálně*. Apostrof, 2. vydání 2012.
- [doc. PhDr. Zbyněk Fišer, Ph.D.](#)
- <https://is.muni.cz/auth/el/phil/podzim2020/PO1B012/um/LAURA.srt>
- https://www.idnes.cz/technet/software/deset-nejlepsich-nastroju-pro-praci-s-titulky-k-serialum-a-filmum.A110125_170955_software_dvr